

GRUMS KOMMUN

Gemensam service

Mona Boström, 0555-42270

Bitr. verksamhetschef

mona.bostrom@grums.se

RAPPORT

Datum

Sida
1(9)

Handlingsplan mot våldsbejakande extremism

Grums kommun

Postadress

664 80 Grums

Hemsida
www.grums.se

Besöksadress
Kommunhuset
Sveagatan 77 Grums

E-post
kommunstyrelse@grums.se

Telefon
0555-420 00

Fax

Organisationsnr
212000-1827

Bankgiro
5674-8270

Innehåll

1	Inledning	3
1.1	Definition av begreppet våldsbejakande extremism	3
2	De våldsbejakande miljöerna	4
2.1	Vit makt-miljön.....	4
2.2	Den vänsterautonoma miljön	4
2.3	Religiös extremism.....	4
2.4	Fyra vägar in	4
2.5	Push och Pullfaktorer	5
3	Lokal handlingsplan mot våldsbejakande extremism ..	6
3.1	Syfte	6
3.2	Mål.....	6
3.3	Genomförande	6
3.3.1	Generella förebyggande insatser är insatser som omfattar alla	6
3.3.2	Specifika förebyggande insatser	7
3.3.3	Individeriktade förebyggande insatser	7
4	Sammanfattning	8
5	Kontaktuppgifter	9

1 Inledning

Grunden i det svenska folkstyret är fri åsiktsbildning och en allmän och lika rösträtt. Det är utifrån denna princip vi bygger vår tilltro till demokratiska system och respekt för allas lika värde. Det är också därför det är viktigt att ha ett skyddsnät och en beredskap mot krafter som på olika sätt vill ändra på dessa grundläggande värderingar i vårt samhälle.

Det är med utgångspunkt från detta som Grums kommun formar denna handlingsplan mot våldsbejakande extremism.

1.1 Definition av begreppet våldsbejakande extremism

”Våldsbejakande extremism handlar om att bruka våld som medel för att förverkliga extrema ideologiska åsikter och idéer” (Ur samtalskompassen, ett vägledande material från regeringen om våldsbejakande extremism).

Begreppet handlar om att personer och grupper som vill skada eller sätta det demokratiska systemet ur spel och som inte drar sig för att använda våld för att uppnå sina syften.

Både material och handlingar kan sägas vara våldsbejakande. I begreppet ryms därför inte bara öppet våld. Det kan också handla om hot om våld, handlingar som uppmanar till våld och andra metoder som syftar till att skrämja till exempel politiker till tystnad och där den underliggande ideologin kommer från antidemokratisk tankevärld.

2 De våldsbejakande miljöerna

Schematiskt kan man dela upp hoten i tre huvudgrupper. Dels extremer på höger- och vänsterkanten, dels religiösa extremister. Till detta bör också läggas till "Den ensamme tyste" som kan återfinnas i alla tre grupperna och som nästan obemärkt kan sita vid sin dator och radikaliseras.

2.1 Vit makt-miljön

Denna miljö utgör främst ett hot mot enskilda personer, framförallt angrips personer med utländsk bakgrund, HBTQ-personer samt politiska motståndare.

2.2 Den vänsterautonoma miljön

Denna miljö utgår från en ideologisk målsättning och hotar och attackerar förtroendevalda, myndighetspersoner och meningsmotståndare. Målet är att skapa ett klasslöst samhälle utan någon auktoritet so mstyr.

Deras främsta motståndare är personer inom vit makt-miljön och kampen mot fascism och rasism. Man är positivt inställd till mångkultur, feminism och HBTQ-personers rättigheter men anser att det demokratiska systemet inte för tillräckligt och ska därför sättas ur spel.

2.3 Religiös extremism

I Sverige har den religiösa extremismen tidigare mest utgjorts av högerorienterad kristen fundamentalism. Under senare år har bilden förändrats och vi ser idag en ökning av en islamitisk al-qaidainspirerad ideologi med rötter i den militanta jihadismen. (Jihad står för religiös kamp). På senare tid kan vi se ett ökat fokus på IS som framförallt är aktiva i Syrien och Irak.

2.4 Fyra vägar in

BRÅ och Säkerhetspolisen har tagit fram en schematisk bild av fyra vägar in i radikalisering, som kan fungera som en hjälp när man försöker förstå vad som händer.

Utagerarens väg

Ofta en person med problemfylld bakgrund. Det kan handla om missbruk, krigstrauma eller kriminalitet. Det är en ung person, oftast kille som aktivt söker spänning och lockas av den våldsamma miljön.

Grubblarens väg

Grubblaren är en person som söker svar på frågor om livet. Ingången är sällan våldsam utan vägen till extremism går via ideologiska studier. Ofta är denna personlighet till en början lugn och lite tillbakadragen.

Familjens väg	Här pratar vi om ”det svarta överlämnandet”. Familjemedlemmar eller andra närstående har själva extrema åsikter eller godkänner de ställningstagande som görs. För det mesta kommer dessa från familjer med ingen eller liten kontakt med personer av andra livsåskådningar.
Kontaktsökarens väg	För kontaktsökaren är det gemenskap och närhet som är det typiska. Det kan handla om en slump vilken typ av organisation man hamnar i. Många av de extrema organisationerna är duktiga på att locka till sig sökaren genom att erbjuda samhörighet och en gemensam yttre fiende.

2.5 Push och Pullfaktorer

Även om grupperna skiljer sig radikalt från varandra så finns det stora likheter i vad som lockar personer in i extrema miljöer. Oftast handlar det om känslomässiga orsaker och man pratar inom forskningen om push- and pullfaktorer.

Pushfaktorer är det som genom yttre påverkan styr en individ mot våldsbejakande miljöer medan pullfaktorer.

Nedan följer några exempel på de respektive begreppen:

Pushfaktorer

- Upplevelser av utanförskap
- Identitetssökande
- Söker spänning
- Låg självkänsla
- Starkt samhällsengagemang
- Globala orättvisor
- Upplevda besvikelser kring demokrati och samhälle

Pullfaktorer

- Känsla av makt och kontroll
- Status av att vara någon
- Social gemenskap
- Övertygelse om att handla rätt
- Trygghet och känslan av att ha hittat hem.

Självklart finns det andra orsaker men en kombination av dessa finns ofta med när man utreder en persons engagemang i en extrem organisation.

3 Lokal handlingsplan mot våldsbejakande extremism

3.1 Syfte

Syftet med handlingsplanen är:

- Att minimera riskerna för att personer i kommunen lockas in i våldsbejakande organisationer
- Att bygga strukturer för hur arbetet ska bedrivas inom kommunens ansvarsområden
- Att öka kunskapen om individens möjlighet att själva påverka utvecklingen genom en god människosyn, sund åsiktsbildning och öppenhet mot andra i sin omgivning

3.2 Mål

- Att Grums blir en plats utan inslag av våldsbejakande extremism, rasism, intolerans och andra uttryck som hotar och begränsar våra demokratiska möjligheter och rättigheter.

3.3 Genomförande

Det är viktigt att det förebyggande arbetet bedrivs på olika nivåer

- Generella förebyggande insatser
- Specifika förebyggande insatser
- Individinriktade förebyggande insatser

3.3.1 Generella förebyggande insatser är insatser som omfattar alla

Att upprätthålla ett tillåtande klimat i kommunen är ett gemensamt arbete för alla.

Dialog med lokala idrottsföreningar, trossamfund och ideella organisationer är också en viktig del arbetet.

Anställda i kommunen bär ett extra ansvar att dels genom egen handling se till att inte kränka eller utestänga människor i sin närhet, dels att utan dröjsmål göra chefer eller andra ansvariga medvetna om eventuella missförhållanden på sin arbetsplats.

Chefer i kommunen ska känna till innehållet i handlingsplanen och informera på arbetsplatsträffar om planens mål och syfte.

Kommunledningen ska också tillse att chefer och övriga medarbetare får möjlighet att skaffa sig ökad kunskap.

3.3.2 Specifika förebyggande insatser

Vid insatser för specifika problem eller för unga i riskgrupp, ska användas redan befintliga samverkansorgan som "Växtriket" och SSP-gruppen (skola, socialtjänst, polis).

3.3.3 Individinriktade förebyggande insatser

Dessa insatser riktar sig direkt till enskilda personer med riskbeteende. Det kan handla om att utreda, anpassa erbjudanden och åtgärder som stöd till den enskilde. De som kan arbeta förebyggande inom detta område är oftast pedagoger, socialarbetare, mentorer och övrig personal som arbetar med unga.

4 Sammanfattning

Oavsett problematik handlar det alltid om människor. Det är därför viktigt att sätta individen och inte ideologin i centrum. Genom att söka tillit och arbeta utifrån möjligheter och respekt skapar vi ett samarbetsklimat där vi får mycket mer hjälp av den man arbetar med än om vi talar maktspråk. I vissa fall kan det naturligtvis bli nödvändigt att agera kraftfullt men även då måste vi vara tydliga att det är handlingen som bestraffas inte individen.

I det förebyggande arbetet ska vi sträva efter att bygga utifrån den verksamhet som redan finns och inte skapa nya projekt.

5 Kontaktuppgifter

Grums kommun

664 80 Grums

0555-420 00

Växtriket

Samordnare

Sara Emsevik

0555-072-5224179

sara.emsevik@grums.se

Kontaktperson för frågor kring våldsbejakande extremism

Bitr. verksamhetschef

Mona Boström

0555-42270

mona.bostrom@grums.se

BFC Brottsförebyggande centrum

Säterivägen 7

653 41 Karlstad

054-18 05 80

info@bfciv.se

Nationella samordnaren mot våldsbejakande extremism

www.samordnarenmotextremism.se

Röda korsets nationella stödtelefon

Vardagar mellan 09,00 – 15,00

Övrig tid telefonsvarare

020-100 200

